

ต้นท่อนการพอกหน้าในประเทศไทย

นายยงศักดิ์ เชียงหล่อ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต

ภาควิชาการบัญชี

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2533

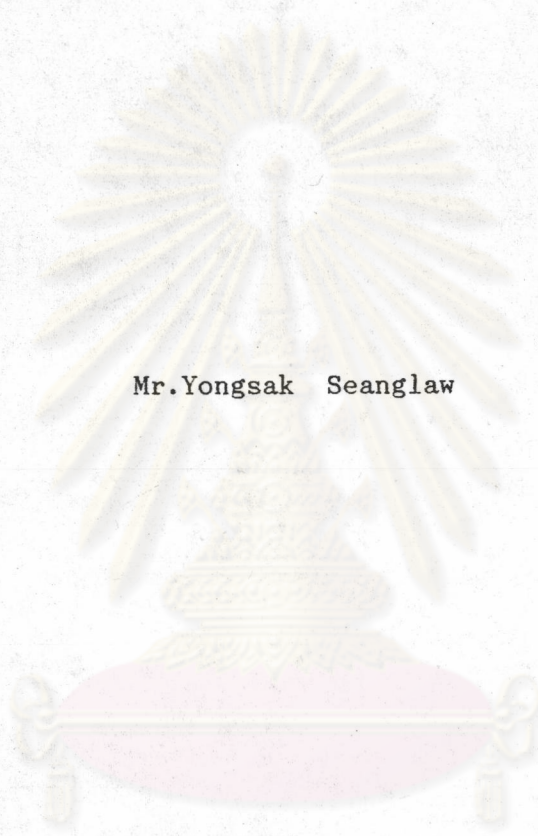
ISBN 974-577-268-2

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

016314

i 10312225

THE COST OF TANNAGE IN THAILAND

Mr. Yongsak Seanglaw

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Accountancy

Department of Accountancy

Graduate School

Chulalongkorn University

1990

ISBN 974-577-268-2

หัวข้อวิทยานิพนธ์   ต้นทุนการพอกหนังในประเทศไทย
โดย   นายยงศักดิ์ เชียงหลอ
ภาควิชา   การบัญชี
อาจารย์ที่ปรึกษา   นายถวิล สุทธิ
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม   ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ดนุชา คุณพนิชกิจ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....
(ศาสตราจารย์ ดร. ทวาร วัชรากัญ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
(ศาสตราจารย์เพ็ญแข สนิทวงศ์ ณ อยุธยา)

.....
(อาจารย์อรพินธุ์ ชาตอัสสร)

.....
(นายถวิล สุทธิ)

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ดนุชา คุณพนิชกิจ)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมเพียงแผ่นเดียว

ยงศักดิ์ เชียงหลอม : ต้นทุนการฟอกหนังในประเทศไทย (THE COST OF TANNAGE IN THAILAND) อ.ที่ปรึกษา : นายถวิล สุทธิ อ.ที่ปรึกษาร่วม : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คนุชา คุณพนิชกิจ, 121 หน้า. ISBN 974-577-268-2.

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาด้านต้นทุนการฟอกหนัง โดยทำการวิเคราะห์ต้นทุนของผลิตภัณฑ์และผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการฟอกหนัง ซึ่งได้ข้อมูลจากองค์การฟอกหนังระหว่างปี 2532

ผลการศึกษาพบว่า วิธีการวิเคราะห์ต้นทุนผลิตภัณฑ์ร่วมจากการฟอกหนังที่เหมาะสมคือวิธีแบ่งต้นทุนผลิตภัณฑ์โดยใช้อัตราส่วนมูลค่าขาย ซึ่งหนังโคฟอกโครมขนาด 1-2 มิลลิเมตรและหนังท้องโคฟอกโครมที่เป็นผลิตภัณฑ์ร่วม มีต้นทุนเฉลี่ยตารางเดซิเมตรละ 4.92 บาท และ 1.36 บาท ตามลำดับ หนังกระบือฟอกผาดขนาด 3-5 มิลลิเมตร และหนังท้องกระบือฟอกผาดที่เป็นผลิตภัณฑ์ร่วม มีต้นทุนเฉลี่ยกิโลกรัมละ 82.12 บาท และ 38.65 บาท ตามลำดับ สำหรับการคำนวณต้นทุนขององค์การฟอกหนังนั้น หนังโคฟอกโครมขนาด 1-2 มิลลิเมตร และหนังท้องโคฟอกโครม มีต้นทุนเฉลี่ยตารางเดซิเมตรละ 4.99 บาท และ 1.19 บาท ตามลำดับ หนังกระบือฟอกผาดขนาด 3-5 มิลลิเมตร และหนังท้องกระบือฟอกผาด มีต้นทุนเฉลี่ยกิโลกรัมละ 76.35 บาท และ 39.25 บาท ตามลำดับ จะเห็นได้ว่าต้นทุนทั้ง 2 วิธีที่แตกต่างกันนั้นมีสาเหตุสำคัญ เนื่องจากการกำหนดอัตราส่วนความสำคัญของผลิตภัณฑ์ร่วมขององค์การฟอกหนัง ไม่มีความสัมพันธ์กับมูลค่าขาย

สำหรับปัญหาที่สำคัญของอุตสาหกรรมการฟอกหนังในปัจจุบัน คือการขาดแคลนหนังดิบเพื่อใช้เป็นวัตถุดิบในการฟอกหนัง อันเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้ไม่สามารถผลิตหนังฟอกได้ตามความต้องการของผู้ผลิตผลิตภัณฑ์เครื่องหนัง ทำให้เสียโอกาสที่ควรจะได้รับ รัฐบาลและเอกชนจึงควรริบหาทางแก้ไขเพื่อประโยชน์แก่เศรษฐกิจของประเทศทั้งโดยตรงและโดยอ้อม

ภาควิชา .....
สาขาวิชา .....
ปีการศึกษา 2532 .....

ลายมือชื่อนิติ .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....

พิมพ์ที่ศูนย์ฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงเล่มเดียว

YONGSAK SEANGLAW : THE COST OF TANNAGE IN THAILAND. THESIS ADVISOR :
MR.TAWIL SUDHI. THESIS CO-ADVISOR : ASST.PROF.DANUJA KUNPANITCHAKIT,
Ph.D., 121 PP. ISBN 974-577-268-2.

The objective of this thesis is to study the cost of tannage by analysing the cost of main product and by product from tannage. Data were obtained during the year 1989 from The Tanning Organization.

The result of the study shows that the appropriate method to allocate joint costs is the "Relative Sales Value Method". The average cost of the 1-2 millimetre cow chrome tannage and the belly of cow chrome tannage which is its joint product are about 4.92 and 1.36 Baht per square decimetre respectively, and the average cost of the 3-5 millimetre buffalo vegetable tannage and the belly of buffalo vegetable tannage which is its joint product are about 82.12 and 38.65 Baht per kilogram respectively. According to the method used by the Tanning Organization, the average cost of the 1-2 millimetre cow chrome tannage and the belly of cow chrome tannage are about 4.99 and 1.19 Baht per square decimetre respectively, the average cost of the 3-5 millimetre buffalo vegetable tannage and the belly of buffalo vegetable tannage are about 76.35 and 39.25 Baht per kilogram respectively. It could be concluded that the difference between the costs of the two methods are caused by the ratio used by the Tanning Organization to allocate joint costs being unrelated to market prices.

Furthermore, the main problem of the tannage industry is the scarcity of raw hide to be used as raw material in tannage. This causes the opportunity loss to leather producers. The government and private sectors should take any possible corrective action to remedy this situation in order to improve the national economy.

ภาควิชา ..... การบัญชี
สาขาวิชา ..... การคณนุ
ปีการศึกษา 2532

ลายมือชื่อนิติต .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
Dun. Kunpanitchakit

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ เนื่องจากได้รับความกรุณาจาก ศาสตราจารย์ เพ็ญแข สนิทวงศ์ ณ อยุธยา ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และอาจารย์อรพินธ์ ชาติอัปสร กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำและตรวจสอบวิทยานิพนธ์นี้ ผู้เขียนจึงขอกราบขอบพระคุณท่านทั้งสอง ณ ที่นี้ด้วย

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ คุณฉวีล สุทธิ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ดนุชา คุณพนิชกิจ ที่กรุณาได้รับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา รวมทั้งให้ความกรุณาในการแนะนำหัวข้อ แนวทางในการศึกษาข้อมูลต่าง ๆ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องที่เกิดจากการเขียนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ตั้งแต่เริ่มแรกจนกระทั่งสำเร็จเป็นรูปเล่มอย่างสมบูรณ์

ผู้เขียนขอขอบพระคุณพนักงานองค์การพอกหนังทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือในการศึกษาเป็นอย่างดี ตลอดจนบุคคลอื่นที่ได้ให้ความช่วยเหลือสนับสนุนและเป็นกำลังใจทุกท่าน และหากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะ เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้าหรือมีส่วนดีประการใด ผู้เขียนขอมอบเป็นสักการะคุณแก่บิดามารดา ตลอดจนอาจารย์ผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้แก่ผู้เขียน ทุกท่านด้วย

ยงศักดิ์ เชียงหล่อ

ศูนย์วิทยุโทรพัทยา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญแผนภาพ.....	ฉ
สารบัญรูป.....	ฉ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
/ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
/วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	3
/สมมติฐานทางการศึกษา.....	3
/ขอบเขตของการศึกษา.....	4
/วิธีการดำเนินการศึกษาและค้นคว้า.....	4
/ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา.....	5
2. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับอุตสาหกรรมหนังสัตว์.....	6
ประเภทของหนังสัตว์.....	6
ประเภทของสินค้าหนังสัตว์.....	6
โครงสร้างการตลาดสินค้าหนังสัตว์.....	7
3. กระบวนการพอกหนัง.....	13
การเตรียมพอก.....	13
การพอกโครม.....	21
การพอกฟาค.....	26
การตกแต่ง.....	32

	หน้า
4. ต้นทุนการฟอกหนัง	36
ส่วนประกอบต้นทุน	36
แผนกเตรียมฟอก	37
แผนกฟอกโครม	53
แผนกฟอกฟาด	62
แผนกตกแต่ง	69
การวิเคราะห์ต้นทุนการฟอกหนัง	75
ต้นทุนรวมก่อนจุดแยกตัว	76
ต้นทุนเพิ่มขึ้นหลังจุดแยกตัว	76
ปริมาณผลผลิต	78
การคำนวณต้นทุนผลิตผลรวม	78
สรุปวิธีการคำนวณต้นทุน	90
การคำนวณต้นทุนขององค์การฟอกหนัง	93
ต้นทุนการฟอกหนัง เปรียบเทียบระหว่างวิธีแบ่งตามมูลค่า ขายและวิธีขององค์การฟอกหนัง	94
โครงสร้างต้นทุนการฟอกหนัง	99
5. สรุป ปัญหาและข้อเสนอแนะ	107
สรุปผลการศึกษา	107
ปัญหาและข้อเสนอแนะ	108
บรรณานุกรม	113
ภาคผนวก	114
ประวัติผู้เขียน	121

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1.1	มูลค่าการส่งออกหนึ่งคืบ หนึ่งพอกและผลิตภัณฑ์เครื่องหนึ่ง..... 2
4.1	ปริมาณหนึ่งที่ทำการผลิตในแผนกเตรียมพอก ประจำปีการผลิตมีนาคม 2532..... 38
4.2	การคำนวณต้นทุนหนึ่งโคหมักเกลือ..... 39
4.3	การคำนวณต้นทุนหนึ่งกระบือหมักเกลือ..... 40
4.4	ค่าแรงงานผลิตหนึ่งพอก..... 42
4.5	ต้นทุนสารเคมีหนึ่งโคหมักเกลือ แผนกเตรียมพอก..... 44
4.6	ต้นทุนสารเคมีหนึ่งกระบือหมักเกลือ แผนกเตรียมพอก..... 45
4.7	ค่าใช้จ่ายการผลิตหนึ่งพอก..... 46
4.8	ค่าใช้จ่ายการผลิตแยกรายแผนก..... 47
4.9	การจัดสรรค่าใช้จ่ายการผลิต..... 48
4.10	หลักเกณฑ์การจัดสรรค่าใช้จ่ายการผลิต..... 52
4.11	ปริมาณหนึ่งที่เข้าพอกแผนกพอกโครม ประจำปีการผลิตมีนาคม 2532 54
4.12	ค่าสารเคมีหนึ่งโคพอกโครม 1-2 มิลลิเมตร ชั้นพอกโครม..... 56
4.13	ค่าสารเคมีหนึ่งโคพอกโครม 1-2 มิลลิเมตร ชั้นลงน้ำมัน..... 57
4.14	ค่าสารเคมีหนึ่งห้องโคพอกโครม ชั้นพอกโครม..... 58
4.15	ค่าสารเคมีหนึ่งห้องโคพอกโครม ชั้นลงน้ำมัน..... 59
4.16	การเฉลี่ยค่าใช้จ่ายการผลิต แผนกพอกโครม หนึ่งโคพอกโครม 1-2 มิลลิเมตรและหนึ่งห้องโคพอกโครม..... 61
4.17	ปริมาณหนึ่งที่เข้าพอกฟาด ประจำปีการผลิตมีนาคม 2532..... 63
4.18	ค่าสารเคมีหนึ่งกระบือพอกฟาด 3-5 มิลลิเมตร ชั้นพอกฟาด..... 65
4.19	ค่าสารเคมีหนึ่งกระบือพอกฟาด 3-5 มิลลิเมตร ชั้นลงน้ำมัน..... 66
4.20	ค่าสารเคมีหนึ่งห้องกระบือพอกฟาด ชั้นพอกฟาด..... 67
4.21	การเฉลี่ยค่าใช้จ่ายการผลิต แผนกพอกฟาด หนึ่งกระบือพอกฟาด 3-5 มิลลิเมตรและหนึ่งห้องกระบือพอกฟาด..... 68

ตารางที่	หน้า
4.22 ปริมาณพื้นที่เข้าการผลิตในแผนกคอกแดงประจำงวดการผลิตมีนาคม 2532.....	70
4.23 คำสารเคมีหนึ่งโคฟอกโครม 1-2 มิลลิเมตร แผนกคอกแดง.....	72
4.24 คำสารเคมีหนึ่งห้องโคฟอกโครม แผนกคอกแดง.....	73
4.25 การเฉลี่ยค่าใช้จ่ายการผลิตแผนกคอกแดง หนึ่งโคฟอกโครม 1-2 มิลลิเมตรและหนึ่งห้องโคฟอกโครม.....	74
4.26 การวิเคราะห์ต้นทุนผลิตผลร่วมหนึ่งโคฟอกโครม แบ่งตามมูลค่าง่าย...	79
4.27 การวิเคราะห์ต้นทุนผลิตผลร่วมหนึ่งกระบือฟอกผาด แบ่งตามมูลค่าง่าย.	81
4.28 การวิเคราะห์ต้นทุนผลิตผลร่วมหนึ่งโคฟอกโครม แบ่งตามหน่วยที่ใช้วัด.	82
4.29 การวิเคราะห์ต้นทุนผลิตผลร่วมหนึ่งกระบือฟอกผาด แบ่งตามหน่วยที่ใช้วัด	83
4.30 การวิเคราะห์ต้นทุนผลิตผลร่วมหนึ่งโคฟอกโครม แบ่งตามต้นทุนถั่วเฉลี่ย ค่อนหน่วย.....	85
4.31 การวิเคราะห์ต้นทุนผลิตผลร่วมหนึ่งกระบือฟอกผาด แบ่งตามต้นทุน ถั่วเฉลี่ยค่อนหน่วย.....	86
4.32 การวิเคราะห์ต้นทุนผลิตผลร่วมหนึ่งโคฟอกโครม แบ่งตามต้นทุนถั่วเฉลี่ย ถ่วงน้ำหนัก.....	88
4.33 การวิเคราะห์ต้นทุนผลิตผลร่วมหนึ่งกระบือฟอกผาด แบ่งตามต้นทุน ถั่วเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก.....	89
4.34 สรุปต้นทุนการฟอกหนึ่งค่อนหน่วย.....	91
4.35 สรุปอัตราส่วนต้นทุนต่อราคาขาย.....	92
4.36 โครงสร้างต้นทุนหนึ่งโคฟอกโครม 1-2 มิลลิเมตร.....	101
4.37 โครงสร้างต้นทุนหนึ่งห้องโคฟอกโครม.....	102
4.38 โครงสร้างต้นทุนหนึ่งกระบือฟอกผาด 3-5 มิลลิเมตร.....	105
4.39 โครงสร้างต้นทุนหนึ่งห้องกระบือฟอกผาด.....	106

สารบัญแนภาพ

แผนภาพที่		หน้า
2.1	ช่องทางการจำหน่ายสินค้าหนังสือ.....	8
3.1	กระบวนการพอกหนังสือ.....	14
3.2	กระบวนการเตรียมพอก.....	15
3.3	กระบวนการพอกโครม.....	22
3.4	กระบวนการพอกฝาต.....	28
3.5	กระบวนการตักแต่ง.....	33
4.1	สรุปต้นทุนการพอกหนังสือ โครม แบ่งตามมูลค่าขาย.....	95
4.2	สรุปต้นทุนการพอกหนังสือ กระบือพอกฝาต แบ่งตามมูลค่าขาย.....	96
4.3	สรุปต้นทุนการพอกหนังสือ โครมโครม วิธีขององค์การพอกหนังสือ.....	97
4.4	สรุปต้นทุนการพอกหนังสือ กระบือพอกฝาต วิธีขององค์การพอกหนังสือ....	98

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญรูป

รูปที่		หน้า
3.1	ส่วนต่าง ๆ ของหนังโคและกระบือ.....	16
3.2	ลักษณะการผ่าซีก.....	19
3.3	ลักษณะการผ่าหนัง.....	20

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย